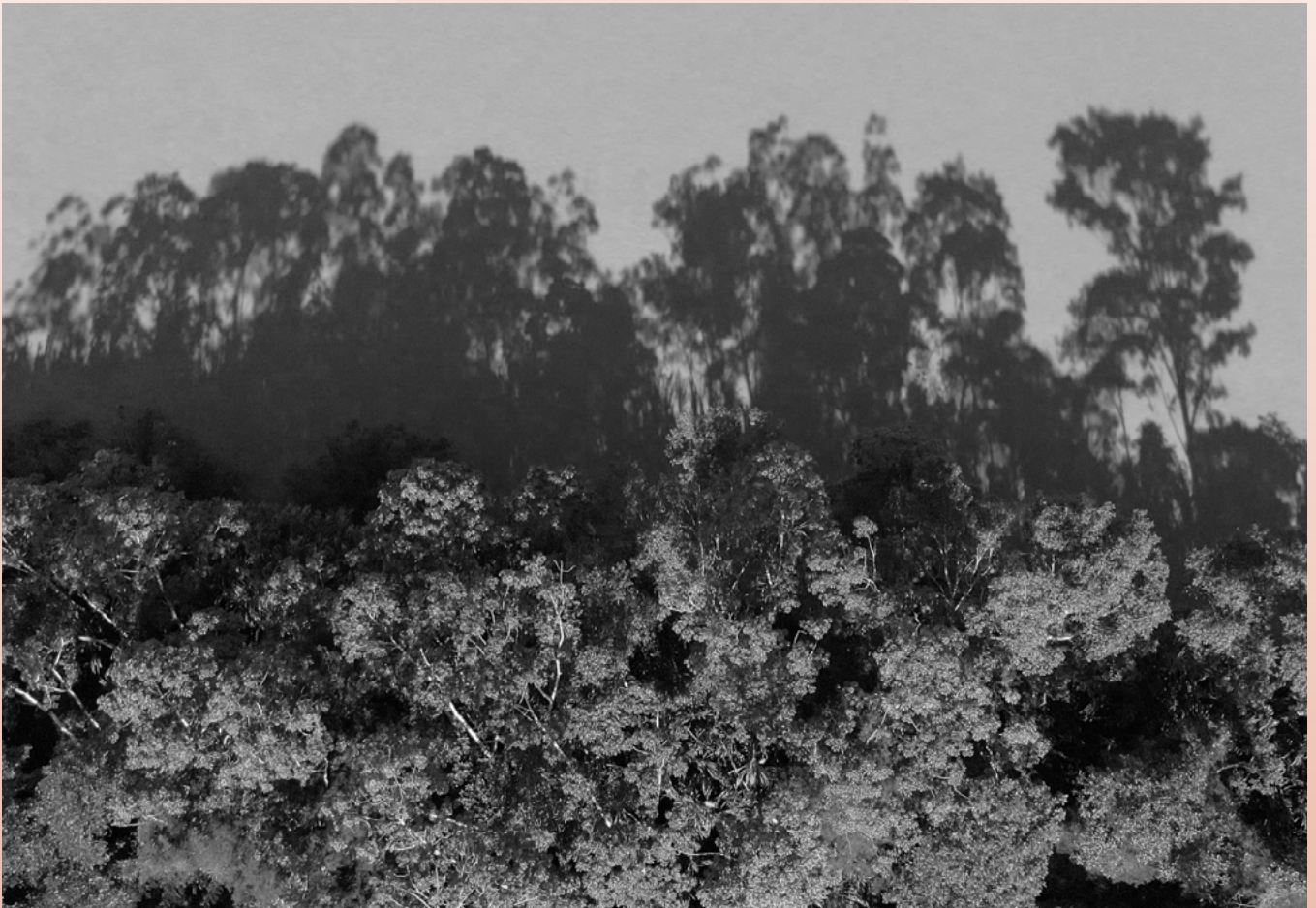

6.10 2023—18.2 2024

MINING LIFE

av Oscar Lara

Tensta konsthall

Mining Life

Hur kan vi hantera det faktum att många europeiska samlingar vilar på förvärv som skett på tvivelaktiga vägar? Hur förändras ett rituellt föremåls betydelse och värde när det flyttas från en gravplats till en utställning på ett svenskt etnografiskt museum? Oscar Laras konstnärliga metod sätter ljus på hur ett unikt kulturarv kan fungera som avkoloniserande kraft genom att flyttas och läsas i nya sammanhang. I mötet med en rad experter, organisationer, partners och människoöden iakttar han de hjul som driver subekonomier och mer eller mindre lagliga investerings- och samlarprojekt, samtidigt som han utmanar gränserna för konstnärens roll och använder sammanhang, humor, privilegier och tillgänglighet som konstnärliga element och potentiella verktyg för förändring.

Under de senaste åren har Tensta konsthall diskuterat förflyttning, översättning och kulturarv ur ett flertal perspektiv med ett antal konstnärer, curatorer, organisationer och institutioner. *Migration —spår i en konstsamling* producerades 2019 i samarbete med Malmö Konstmuseum och CuratorLab på Konstfack. 2020 visades Michael Rakowitzs stora installation *The Invisible Enemy Should Not Exist* på Tensta konsthall som kretsade kring templet Nimrud och den handel med antikviteter som uppstått i skuggan av terrororganisationen IS och deras systematiska utplåning av mångtusenårigt kulturarv i dagens Irak. Utställningen *Hurting and Healing—tänk dig ett annat kulturarv* producerades förra året i ett samarbete mellan med Van Abbe Museum i Eindhoven och Tensta

6.10 2023—18.2 2024

konsthall. Här visades bl a *Refugee Heritage*, DAAR:s (Decolonizing Architecture Art Research) ett projekt som prövar att få flyktinglägret Dheisheh i Palestina att klassas som ett världsarv av Unesco, tillsammans med verk av ett tjugotal internationella konstnärer som på olika sätt arbetat med att föreställa sig ett kulturarv bortom nation branding och turistindustri.

I samband med utställningen *Hurting and Healing* arrangerade vi ett samtal på Etnografiska museet kring den samling av sudanesiska föremål som på olika vägar hamnat i svensk statlig ägo. Vi arrangerade också en resa till Messaure och Gállök i Norrbotten tillsammans med konstnären Katarina Pirak Sikku med fokus på förflyttning, och på dagens debatt kring så kallad grön omställning och framtida gruvdrift i Sverige.

Det är ett privilegium att nu få genomföra *Mining Life* i Tensta tillsammans med Oscar Lara, hans team och med Lisa Rosendahl som under många år fördjupat sig i industrisamhällets förändring i sin curatoriska praktik. Med projekt som *Brytningstider—extrakt ur en framtida historia* i Luleå och *Samhällsmaskinen* på Malmö Konstmuseum har hon under en längre tid studerat begrepp som exploatering, utvinning och modernitet ur konstens perspektiv.

Mining Life hade inte kunnat realiseras utan de fenomenala team som arbetat med Oscar Laras olika projekt, ett stort stöd från Kulturrådet, Kungl. Konsthögskolan i Stockholm, Perus ambassad samt ett ovärderligt samarbete med kollegorna på Ställbergs Gruva / The Non Existent Center. Stort tack!

Cecilia Widenheim,
chef Tensta konsthall

CURATOR LISA ROSENDAHL OM MINING LIFE

Utställningen *Mining Life* består av ett antal verk som utvecklats av Oscar Lara och hans olika samarbetspartners under de senaste tio åren. Vart och ett av projekten kan kopplas till olika former av förflyttning och förskjutning, som plundring och cirkulation av arkeologiska föremål, utvinning av mineraler och trafficking. Men konstverken synliggör också de möjligheter som visar sig när man översätter en historia från ett sammanhang eller format till ett annat i syfte att göra den tillgänglig för fler eller bli förstörd utifrån en annan vinkel, och använder förflyttning strategiskt som ett verktyg för att generera ytterligare mening.

På så vis speglar Laras sätt att arbeta det faktum att just olika typer av förflyttning är ett av de mest typiska karaktärsdragen för den västerländska moderniteten: migration, fördrivning och tvångsförflyttning fortsätter alltjämt att känneteckna vår tid—en traumatisk baksida av den globala kapitalismens hyllande av rörlighet och handel. Inneboende i dessa rörelser finns en mångfald av kulturella översättningsprocesser, manifesterade genom språk och föremål, och genom olika sätt att leva. Den här pågående av- och omkontextualiseringen inbegriper oundvikligen en—ofta våldsam—förlust av sammanhang, men kan också medföra nya perspektiv och lager av betydelser.

Vart och ett av projekten i utställningen har skapats genom en specifik arbetsprocess och strukturell logik, skapad av konstnären som gensvar på de inledande omständigheterna som ledde fram till att han påbörjade verken. *Within Heritage Movements* (2013—pågående) växte fram ur Laras erfarenheter då han några år tidigare bjöds in av Världskulturmuseet i Göteborg för att ge respons på deras samling av plundrade och illegalt förvärvade antika peruanska textilier. *Searching for Power on the Collective Laugh* (2017—23) å andra sidan, initierades efter att Lara konfronterats med den ekologiska och sociala förstörelse av peruanska Amazonas som gruvdriften orsakat

Ekande mellan installationerna hörs den återkommande frågan om värdeproduktion: Vem tar vad från vem, till vilket pris och i vilket syfte?

i distriktet Madre de Dios där hans pappa växt upp och han själv tillbringat tid som barn. Återvändandet till Madre de Dios blev i sin tur utgångspunkt för hans senaste projekt, *Preventive Custody* (2019–23) skapat i samarbete med en grupp kvinnor som sugits in i det toxiska nät av trafficking, prostitution och ständigt växande skuldberg som utvecklats runt gruvindustrin.

Eftersom varje verk utgör sitt eget system av arbete och utbyte omdefinieras Laras roll enligt de specifika omständigheterna: från att som arbetsgivare i *Within Heritage Movements* anlita svenska broderare för uppgiften att mödosamt återskapa de antika peruanska textilierna som stals av en svensk diplomat på 1930-talet, till att be kvinnorna från Madre de Dios att använda honom som verktyg för att berätta sina historier genom projektet *Preventive Custody*. När allt detta väl är satt i rörelse låter Lara de olika arbetsmetoderna ha sin gång och veckla ut projekten i olika riktningar, ofta bortom konstnärens kontroll.

Oscar Laras fokus på samarbete och strategisk användning av förflyttning tillämpas också på ett estetiskt plan och i relation till frågan om vilken form det slutgiltiga verket får. I *A Fourth Life?* (2023) berättas Laras egen historia om mötet med de stulna Paracastextilierna via ett trettiotal teckningar av den politiske serietecknaren Jesús Cossio. *Searching for Power on the Collective Laugh* är gjord tillsammans gatukomiker från Lima som använder humor som verktyg för att väcka uppmärksamhet kring den korrupta relationen mellan regeringen och gruvindustrin. *Preventive Custody* skapades av Lara, Erika Lima Mamani, Fortunata Panihuara Cordova, Karla Toscano Requena, Corina Lozano Tuanama, Mayra Basos Garcia och Catalina Pinedo Valles som en teaterpjäs i samarbete med konstpedagogen och Theatre of the Oppressed-utövaren Ricardo Galvez, manusförfattaren Eva-Maria Dahlin och scenografen Johanna Mårtensson. På Tensta konsthall har pjäsen återigen förflyttats, den här gången från teaterns rum till konstens, där den iscensatts i form av en skulptural scenografi levandegjord med en ljudinstallation.

Oscar Laras strävan efter att samarbeta och använda estetiska uttryck

och distributionsmetoder från populärkulturen, såsom gatukomedi och tecknade serier, har två funktioner: samarbetena fungerar som experiment i sökandet efter metoder och produktionsmodeller som kan utmana och omförhandla sociala och genremässiga hierarkier. Konstvärlden erbjuder pengar, tid och sammanhang som kan möjliggöra utbyten mellan människor och praktiker vars vägar annars aldrig skulle korsas. Genom användning av populärkultur når resultaten av de här experimenten inte bara konstens sammanhang utan också den bredare publik som är direkt berörd av de sociala och politiska processer som tas upp i projekten och har möjlighet att svara och agera på de framförda budskapen.

I Lima finns knappast något kulturellt uttryck ifråga om spridning som kan mäta sig med gatukomedi, känt lokalt som *Comedia Ambulante*, vilket lockar tusentals människor varje vecka. Samtidigt som videon *Searching for Power on the Collective Laugh* visas i Tensta konsthall i Stockholm, fortsätter den politiska komedin—*The Adventures of Chuchupe*—att uppföras på Limas gator av de komiker som skrev den tillsammans med Lara och de andra i samarbetet. Tänkta att fungera på flera plan, är verkens syfte att sätta i gång ett utbyte mellan konstnärlig process och strukturell förändring.

Genom att sammanföra Oscar Laras fyra senaste verk i utställningen *Mining Life* uppstår möjligheten att reflektera över olika sammanvävda teman och frågeställningar. Ekande mellan installationerna hörs den återkommande frågan om värdeproduktion: Vem tar vad från vem, till vilket pris och i vilket syfte? Frågorna rymmer många lager och många möjliga svar, inte minst eftersom de är giltiga inte bara i fråga om gruvdrift och prostitution, utan även i relation till kulturindustrin, europeiska kulturarvsinstitutioner och konstnärsrollen. I utställningen *Mining Life* samspelar Oscar Laras egna erfarenheter av förflyttning och migration med andra människors öden, vilket leder till kollektivt genererade berättelser. Sammantaget speglar de det inte helt ovanliga samhällsvillkor som präglar mycket av vår tid—att samtidigt vara splittrade och oupplösligt sammanlänkade.

Texten är översatt från engelska.

Paulina Sokolow: Varför började du jobba med gruvdistriktet Madre de Dios och att samarbeta med gatukomikerna?

Oscar Lara: Projektet började som en undersökning för att förstå mitt förhållande till Amazonas djungel, där min pappa kommer ifrån och där jag har vistats då och då sedan jag var barn. Det var smärtsamt för mig att återbesöka djungeln och se den förstörelse som orsakats av gruvdriften. I mitt minne var det fortfarande en fantastisk plats. Ju mer man gräver i det området, desto närmare kommer man den kollektiva sorgen över något som förstörts under flera generationer.

Tillsammans med mitt team ville vi titta närmare på området och försöka hitta en historia att berätta om vad som händer med Amazonas. Och det finns absolut ingenting i Peru som når fler människor än gatuteater. Gatukomikerna träffar tusentals människor varje vecka. Sedan såg jag att det finns en kraft i det kollektiva skrattet. När man börjar forska om problemen i djungeln börjar man förstå humorns roll. Utan skrattet går man under. Det är ett verktyg för att förstå att du fortfarande lever.

PS Kan du förklara vad som händer i och runt guldgruvorna i Peru och vilka konsekvenser det har fått?

OL Förstörelsen som beror på gruvdrift påverkar miljö och människor på djupet. Jag kom till projektet med samma inställning som alla andra

i Lima, det vill säga att det är gruvarbetarna som är problemet. Men så insåg jag att om vi ska prata om hur vi ska sprida ordet och sanningen så är det intressantare att följa pengarna upp till toppen av det här. Det visar sig att bakgrunden till trakasserierna från myndigheterna handlar om att de vill stoppa småskalig icke-formell gruvdrift för att sälja gruvorna till stora internationella företag. Så de vill att gruvdriften ska fortgå, men genom en annan ägarstruktur, nu när guldet har blivit så eftertraktat.

Det visar sig att inget är svart eller vitt. Gruvarbetarna vill bara tjäna sitt dagliga bröd. Om de kunde göra det genom att odla potatis så hade de gjort det. Det här är historien som gatukomikerna spred. Vi åkte också runt till gruvdistrikten och uppträdde för gruvarbetarna och vi satte oss själva i fara, men vi var tvungna att göra det för att förstå vad vi gjorde.

PS Vad var upprinnelsen till guldgruvornas uppkomst?

OL För ungefär femtio år sedan började den peruanska regeringen uppmuntra människor i området att etablera sina egna små guldgruvor som ett sätt att lyfta området ur fattigdom och arbetslöshet. Staten etablerade till och med banker så att privatpersoner skulle kunna investera i gruvdrift. Yrkeskunniga gruvarbetare tilldelades mark. Den struktur som etablerades på den tiden, med ett antal familjer, har funnits sedan dess.

Men nu anser regeringen att de är olagliga och erbjuder dem istället att genomgå en byråkratisk process för att kunna verka lagligt. Naturligtvis vill de flesta familjer inget hellre än att betala skatt och vara en del av systemet. Men efter finanskrisen 2008 blev det en hysterisk efterfrågan på guld och plötsligt blev fler intresserade av gruvorna. De ursprungliga familjerna har fått konkurrens och nu betraktar regeringen samtliga gruvbolag som olagliga, gamla såväl som de nyttillkomna. Knappt några resurser har avsatts för att påskynda processerna för de etablerade gruvrörelserna, men däremot har det investerats enorma summor i militär närvaro i området. Men de har mött ordentligt med motstånd.

PS Du har också anställt en serietecknare, Jesús Cossio, i det nya verket *A Fourth Life*? Vad ser vi på bilderna?

OL *A Fourth Life?* är ett tillägg till arbetet om Paracas-textilierna. I en artikel av forskaren Stefan Jonsson föreslår han att textilierna har tre liv. Först när de skapades, sedan när de återupptäcktes och slutligen tiden i Göteborg där de förvarades i 80 år. Han ställer frågan om det finns en framtid för dem, ett fjärde liv.

Serietecknaren Jesús Cossio har i ett trettiotal serieteckningar illustrerat historien om hur Paracas-textilierna hittades och hamnade i Sverige. Genom forskning och intervjuer med olika personer, inklusive samtida plundrare, har bitarna börjat falla på plats om hur det hela kan ha gått till. Jag är till exempel nästan säker på att den svenske diplomaten var den som beordrade stölden av textilier från en känd plundrare. Jag har föreställt mig hur diplomaten fantiserade om den uppmärksamhet han skulle få när han visade upp dessa rariteter. Och sedan hur han kontaktade plundrarna och hur de hittade rätt ställen att leta på. Det finns förstås ingen dokumentation kvar kring hur det egentligen gick till. Men när du lär känna en professionell plundrare börjar du förstå vad de håller på med. Till exempel är många av dem väldigt vidskepliga. När de kommer till en plats måste de utföra en ritual. De förstår värdet av det de plockar upp och känner också en genuin kärlek till föremålen.

PS Hur kom du i kontakt med kvinnorna som fångats i trafficking och prostitution i Madre de Dios?

OL Min vän och kollega, författaren och forskaren Gabriel Arriarán, bedrev forskning om trafficking i området och det var genom hans nätverk som jag började samarbeta med Mayra Basos Garcia, ett offer för trafficking. Hon blev en mycket viktig person i mitt team och var avgörande i etablerandet av nätverket kring projektet med gatukomikerna.

Senare frågade jag henne på vilket sätt hon kunde tänka sig att jag kunde vara till nytta. Hon visste hur jag arbetade med gatukomikerna

och hur vi spred gatuteater i olika regioner i Peru. Efter en tid kom hon tillbaka till mig och berättade en observation hon gjort och det var att om det är något som utsatta tjejer har gemensamt så är det deras drömmar om att bli skådespelerskor, dansare och kända. Kanske skulle teater vara ett möjligt sätt att samarbeta i ett projekt? Då kom jag på att vi kunde använda det i min konstnärliga praktik och att vi tillsammans kunde skriva ett manus för teater. Hon gillade idén och hjälpte mig genast att sätta ihop en grupp. Det var så jag kom i kontakt med kvinnorna som blev involverade i projektet.

PS Hur utvecklade ni projektet tillsammans och hur vann du deras förtroende?

OL Förtroende är en avgörande del av hur jag arbetar. Utan det kommer man inte vidare tillsammans. Du måste kunna känna dig bekväm. Hur kan personer med olika bakgrund och olika erfarenheter mötas och arbeta i ett team tillsammans? Vissa hade till exempel ingen erfarenhet av Amazonas. Vi är alla avgörande aktörer i utformandet av ett sådant här projekt.

I vårt fall blev de arbetssätt som Theatre of the Oppressed använder sig av ett viktigt verktyg. Vi experimenterade med dem, kanske inte exakt som Augusto Boal skulle ha gjort, men vi använde hans metoder för att forma vår gemensamma arbetsmiljö. Ofta blandade vi det med improvisationsteater och gatukomedi. I detta specifika projekt spelade samboendet också en stor roll för att befästa förtroendet. Vi tillbringade all tid tillsammans i djungeln, och senare på Ställbergs gruva. Våra andra jobb och familjer fick läggas åt sidan. Det gällde oss alla, som individer, inklusive våra rädslor och osäkerheter. Jag tror att vi alla kände en stor uppskattning för varandras arbete.

VERK I UTSTÄLLNINGEN

1 *Searching for Power on the Collective Laugh*, 2017–23 Video med ljud (40 min)

Berättelsen i videon rör sig mellan centrala Lima och gruvsamhället Puerto Maldonado i Madre de Dios i Amazonas. I centrum står en grupp gatukomiker som uppträder på San Martín-torget i Lima. Komikerna pratar med varandra om vardagliga händelser som ett sätt att locka publik, och övergår sedan långsamt till att diskutera det mer politiska ämnet om hur militärt våld används av regeringen för att driva bort småskaliga gruvarbetare från Amazonas. Inledningen leder vidare till ett uppförande av komedin *The Adventures of Chuchupe*, resultatet av ett ettårigt experimentellt samarbete mellan Oscar Lara och gatukomikerna Jorge Santa Cruz, Victor Astete och Kelvin Cordova, tillsammans med antropologen Gabriel Arriarán, biologen Antonio Fernandini och Theatre of the Oppressed-utövaren Ricardo Galvez med syftet att utforska den komplexa relationen mellan den peruanska staten och gruvindustrin.

Amazonasregionen Madre de Dios har varit en plats för utvinning i århundraden, från de koloniala gummiplantagen baserade på inhemskt slavarbete på 1800-talet,

till mandel-industrin på 1970-talet och guldgruve-boomen på 2000-talet. För generationer av lokala familjer som verkar vid sidan av de större industrierna har informell, småskalig guldbrytning varit ett viktigt sätt att överleva i regionen. Sedan några år har nya lagar införts av regeringen för dessa informella aktörer som nu måste gå igenom en lång byråkratisk process för att få lagliga gruvtillstånd. Men det som till en början verkar vara ett legitimt tillslag mot illegal gruvdrift från regeringens sida, visar sig vara en process med ett helt annat motiv: eftersom statlig korruption och absurd byråkrati gör det omöjligt för de informella gruvarbetarna att få rätt tillstånd, drivs de bort från området med hjälp av militärt våld—bara för att marken ska överlämnas till transnationella företag vars storskaliga utvinningsverksamhet historiskt har visat sig vara ännu mer skadlig för miljön och för den sociala strukturen i Amazonas.

Gatukomikerna kommer från Amazonas landsbygd, men har i sitt sökande efter arbete tvingats flytta till huvudstaden, i likhet med flertalet av deras publik. Oscar Lara har också en bakgrund i djungeldistriktet Madre de Dios, där hans pappa växte upp och som Lara besökte under barndomens skollov. När han återvände till området som vuxen blev han

djupt berörd över att se hur det som en gång var ett paradiset hade förvandlats till en avgrund av våld och föroreningar från den storskaliga utvinningsindustrin. Lara blev fast besluten att öka medvetenheten kring detta, och inledde samarbetet med gatukomikerna som ett sätt att nå ut till en bred publik med kopplingar till de frågor som verket behandlar. I videon är föreställningen av *The Adventures of Chuchupe* sammanvävd med berättelser från komikernas egna liv och projektets tillblivelse.

Gatukomiker: Jorge Santa Cruz, Victor Astete och Kelvin Cordova
Kamera: Oscar Lara och Daniel Thissen
Klippning: Oscar Lara och Sergio Ayala
Research: Oscar Lara, Gabriel Arriarán och Antonio Fernandini
Theatre of the Oppressed-konsult: Ricardo Galvez

Producerad med stöd från Kungl. Konsthögskolan i Stockholm och Dirección de las Artes, Kulturdepartementet, Peru

2 *A Fourth Life?*, 2023

Utvalda sidor från en kommande serieroman, gjord i samarbete med serietecknaren Jesús Cossio. Bläckstråleutskrift på fotografiskt papper, 80x60 cm vardera

Teckningarna i *A Fourth Life?* berättar om Oscar Laras projekt *Within Heritage Movements* (2013–21) och är en mestadels

sann, ibland spekulativ historia som involverar en stöld av antika förcolombianska textilier på beställning av en svensk diplomat för att skickas från Peru till Sverige. Uppdelad i kapitel rör sig berättelsen mellan de två länderna såväl som mellan 1930-talet och idag. Förutom konstnären möter vi ett antal karaktärer som är centrala för berättelsen, som exempelvis Sven Karell, den svenska konsulen i Lima, plundraren El Sordo Quintana och den grupp av professionella broderare i Sverige som Lara anställt för att göra repliker av originaltextilierna. Även andarna från de döda vars kroppar en gång begravdes insvepta i textilierna figurerar.

Titeln *A Fourth Life?* syftar på en fråga som ställdes av den svenske författaren och kulturkritikern Stefan Jonsson i rapporten "Tingen vi delar" som 2010 beställdes av Statens kulturråd och Världskulturmuseet som en del av debatten kring den peruanska regeringens begäran om att repatriera textilierna från Sverige till Peru. I uppsatsen beskriver Jonsson hur de olika parterna—plundraren och den svenska ambassadören, museet i Göteborg och den peruanska staten—på olika sätt försökt dra nytta av textilierna. Han frågar om de verkligen kommer att få "ett fjärde liv" om de återförs till Peru, och pekar på komplexiteten i frågan om rättmätigt ägande

av föremål vars ursprungliga innehavare dog för tusentals år sedan och vars kulturer ersatts av moderna nationalstater.

Manus: Oscar Lara
Teckning: Jesús Cossio
Översättning från spanska till svenska: Natalie Högström

3 *Within Heritage Movements*, 2013—ongoing
Reproduktioner av antika textilier, transportlådor, arkivmaterial, video med ljud (27 min)

Utgångspunkten för projektet *Within Heritage Movements* är en diplomatisk tvist utlöst av en samling förcolombianska textilier i Världskulturmuseets samling i Göteborg. Textilierna visades på museet 2008 som en del av utställningen *En stulen värld*, till vilken även Oscar Lara hade bjudits in för att bidra med ett verk. I utställningen stötte Lara på berättelsen om hur textilierna hade plundrats från en 2000 år gammal ökengrav på 1930-talet och i hemlighet skickats med diplomatpost från Lima till Göteborg. Utställningen skapade debatt, och efter att den peruanska ambassadören kontaktats skickades en officiell begäran om att få återföra objekten till Peru, vilket utlöste en utdragen diplomatisk dialog mellan de två länderna. Oscar Laras möte med de antika textilierna och historien om

hur de hamnat i Sverige fick honom att inleda en forskningsprocess som varade i flera år. Som en del i det anlidade han svenska professionella textilhantverkare till att framställa identiska kopior av de stulna textilierna av samma sorts material och gamla tekniker som originalen. Det mödosamma arbetet med textilierna tog över fyra år. När de var klara fördes kopiorna till Peru med diplomatpost och visades på Museum of Arts i Lima, MALI, med en iscensättning som återskapade Göteborgsutställningens museala estetik från 2008. Sedan tvisten inleddes har flera av de peruanska textilierna återförts från Sverige till Peru, och sommaren 2021 skickades även de två originalen som Lara kopierat tillbaka till Peru. Samtidigt skeppades replikerna som hade visats på museet i Lima tillbaka till Sverige.

Den nuvarande installationen på Tensta konsthall visar Oscar Laras två repliker i en fraktlåda liknande den som användes för att frakta originalen från Göteborg till Lima. En dokumentation av den omständliga processen att producera replikerna visas i en video, tillsammans med arkivmaterial som berättar om omständigheterna kring plundringen och transporten av originaltextilierna på 1930-talet, samt bilder av tidigare utställningar på Världskulturmuseet. Projektet

tar upp de koloniala och ofta illegala grunderna för etnografiska samlingar på europeiska museer, hur betydelsen och värdet av ett föremål förändras när det omlokaliseras, och utställningsestetikens politik. De ursprungliga textilierna hittades i gravar, lindade runt döda kroppar som en del av ett religiöst trossystem som för oss idag är okänt. När de ställs ut på europeiska museer brukar de vanligtvis presenteras som kulturhistoriska föremål avsedda för forskning. När spekulationer i de gåtfulla textiliernas innebörd presenteras, är det vanligt att museer tenderar att svänga mot antingen det vetenskapliga eller det mystiska.

I Oscar Laras presentation av replikerna är det snarare textiliernas betydelse för samtida europeiska värdesystem som framhålls, förstärkta genom global cirkulation, exklusivitet och noggrann bevarandepaxis. Hans egen roll, liksom konstnärsrollen och den estetiska diskursen mer allmänt, är naturligtvis en del av samma uppmärksamhetsekonomi. Med detta i åtanke var *Within Heritage Movements* tänkt som ett experiment, finansierat av konstnärliga forskningspengar, som testar hur konstnärliga strategier och symboliska handlingar skulle kunna användas i relation till strukturella förändringar.

Tack till Martin Ciszuk, Lena Hammarlund, Maiko Tanaka, Anna Javér och María Ysabel Medina.

Textilhantverkare involverade i produktionsprocessen:
Hanna Adenbäck, broderare
Martin Ciszuk, research och produktion
Elisabeth Hamfelt, broderare, materialexpert
Lena Hammarlund, research och produktion
Torhild Hektoen, ullspinning
Jenny Larsson, broderare
Ulrika Mars, broderare
Maria Nordin, broderare
Astri Sorby, broderare
Maiko Tanaka, research och produktionsledning
Sara Thorn, research och broderi

4 *Preventive Custody* (2019—23) Scenografi, ljudinstallation (20 min, loop)

Installationen *Preventive Custody* är baserad på minnen och berättelser från regionen Madre de Dios i Amazonas i Peru, berättade av sex kvinnor som blivit indragna i det exploaterande nätverket av prostitution och människohandel kopplat till guldgruveindustrin i området. Erika Lima Mamani, Fortunata Panihuara Cordova, Karla Toscano Requena, Corina Lozano Tuanama, Mayra Basos Garcia och Catalina Pinedo Valles—som alla har blivit utsatta för trafficking till Madre de Dios från olika delar av Peru—inbjöds av Oscar Lara att skriva ett manus till en teaterpjäs

och som skulle uppföras i Europa av svenska skådespelare. I samarbete med Theatre of the Oppressed-pedagogen Ricardo Galvez, författaren och forskaren Gabriel Arriarán, manusförfattaren och dramaturgen Eva-Maria Dahlin och scenografen Johanna Mårtensson skrev de en pjäs om smärta, död och saknad, men också om kärlek, hopp och moderskap. På Tensta konsthall presenteras pjäsen i form av en ljudinstallation i en skulptural scenografi.

Originalmanuset skrevs av de sex kvinnorna i Madre de Dios tillsammans med Eva-Maria Dahlin. Sommaren 2023 reste gruppen till Ställbergs gruva, en konstorganisation och residens i en nedlagd gruva i Kopparberg, för att arbeta med manuset med Laras team och fem svenska skådespelare som alla har en bakgrund i Latinamerika. Den slutliga ljudinstallationen kombinerar inspelningar från Amazonas, Ställberg och Tensta. Genom att väva samman dessa olika platser och röster, hörs kvinnornas berättelser utanför deras närmiljö i den peruanska djungeln och sätts i kontakt med andra sammanhang av gruvdrift och migration. Scenografin är framtagen av Johanna Mårtensson i dialog med de sex kvinnorna. Mårtensson utgick från kvinnornas gemensamma erfarenheter av att ha tvingats överge sina hem och

familjer. Hon tolkade deras minnen av hus och föremål som har varit betydelsefulla för deras liv innan de blev utsatta för trafficking, och kombinerade dem till ett nytt och gemensamt rum. Här finns också baren från Madre de Dios där kvinnorna arbetat och fängelset där tre av dem suttit i orättfärdigt förvar.

Som en återspeglning av hur det mänskliga minnet fungerar har bara vissa utrymmen och föremål återgivits i detalj—färgen och strukturen på en vägg eller ett tak, en dörr och växterna utanför—medan andra saker är mer rudimentärt beskrivna eller saknas helt. Samspelet mellan klarhet, förlust och fragmentering—som ger verket ett mer poetiskt än dokumentärt anslag—gäller också för ljudspåret, där motorljudet av en liten båt som korsar Amazonas blir en lika betydelsefull bärare av kvinnornas berättelser som de talade replikerna.

Projektidé och utveckling: Oscar Lara
Originalmanus: Erika Lima Mamani, Fortunata Panihuara Cordova, Karla Toscano Requena, Corina Lozano Tuanama, Mayra Basos Garcia och Catalina Pinedo Valles i samarbete med manusförfattaren och dramaturgen Eva-Maria Dahlin. Anpassad för ljudinstallation av Oscar Lara.
Ljusdesign: Freja Forsström
Scenografi: Johanna Mårtensson
Ljuddesign: Oscar Lara, Johanna Mårtensson and Eva Maria Dahlin

Snickeri: Roger Sjögren, Olle Arbman,
Johan Wahlgren

Dekorationsmåleri: Nicole Renard

Skådespelare: Annika Ryberg

Whittembury, Wayra Stavnes

Monasterio, Pascalle Arias Basualto,

Natalia Fuentes Araya och Monica

Albornoz

Assistent: Krizia Zurita Martinez

och Christine Dahl Helweg-

Larsen / Konstnärnämndens

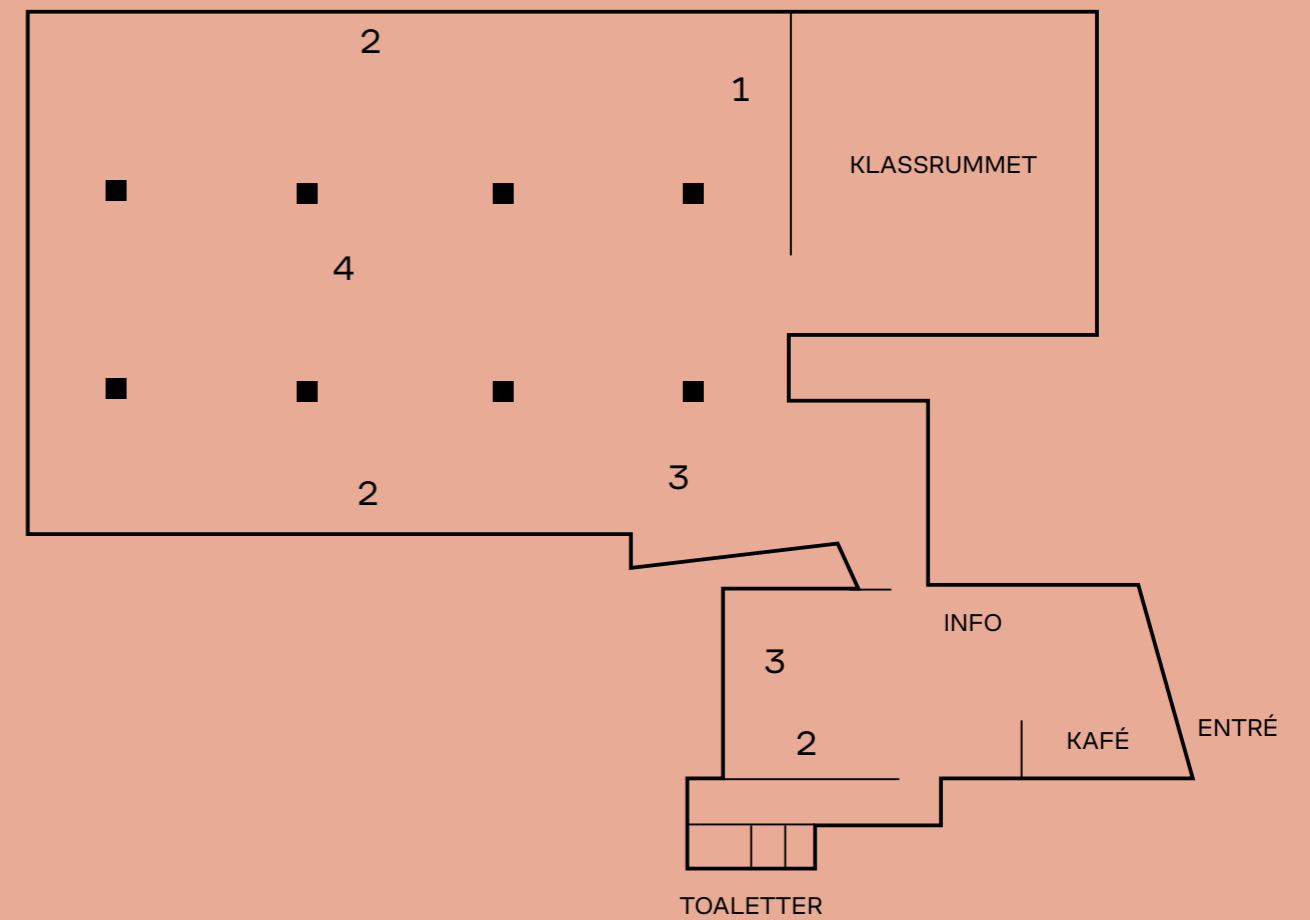
assistentstipendium

Tack till Ställbergs Gruva / The

Non Existent Center, Carl-Oscar

Sjögren och Eric Sjögren m fl

MINING LIFE

- 1 Searching for Power on the
Collective Laugh
2 A Fourth Life?

- 3 Within Heritage Movements
4 Preventive Custody

ACTIVITIES / PROGRAM

September Sessions —A Contemporary Art Festival in Stockholm

23 september kl 14
Samtal mellan Oscar Lara
och Paulina Sokolow,
kommunikationsansvarig
Tensta konsthall

För mer information se:
septembersessions.se

Vernissage 6 oktober kl 17—20

Kl 18 Samtal mellan Oscar Lara
och Lisa Rosendahl, curator

Höstlov 30 oktober—3 november

Designkurs för unga vuxna (15—18
år) med Beckmans Designhögskola.
Vi tittar på utställningen *Mining
Life* tillsammans och testar olika
konstnärliga material under ledning
av före detta Beckmans elever.

Kostnadsfritt
Anmäl dig till Anna-Stina Ulfström:
annastina@tenstakonsthall.se

Workshop med Kvinnocafét och Oscar Lara

Vi tittar på utställningen *Mining
Life* utifrån ett textilt perspektiv
och arbetar tillsammans en
eftermiddag med Oscar Lara.

Kostnadsfritt
För datum och anmälan kontakta
Asha Mohamed:
asha@tenstakonsthall.se

OM

OSCAR LARA

Oscar Lara (Peru, 1977) är idag verksam som konstnär i Stockholm och Lima. Lara är för närvarande doktorand vid Kungl. Konsthögskolan i Stockholm och har en Master of Creative Arts från the University of Wollongong i Australien. I sina verk engagerar han sig i sociala praktiker i syfte att hitta vägar till strukturell förändring och att prova nya sammanhang för etnografiskt material. Lara har bl a ställt ut på GIBCA (Göteborg 2021), MALI—Museo de Arte de Lima (2017), Espacio Fundación Telefónica (Madrid, 2012), Tetem Kunstruimte (Enschede, Nederländerna, 2011) och på Världskulturmuseerna (Göteborg, 2008). Sommaren 2023 deltog han även på Autostrada-biennalen i Kosovo.

LISA ROSENDAHL

Lisa Rosendahl är curator och skribent baserad i Berlin. 2019 och 2021 curerade hon Göteborg International Biennial for Contemporary Art (GIBCA). Sedan 2018 är hon Associate Professor på Konsthögskolan i Oslo där hon undervisar i Exhibition Studies. Hon har varit curator på Statens Konstråd, direktör för Iaspis / Konstnärsnämnden och verksamhetsledare för Baltic Art Centre på Gotland. Hennes senaste genomförda utställningsprojekt omfattar bl a Rivers of Emotion, Bodies of Ore (Trondheim Kunsthall, 2018), Extracts From a Future History (Statens Konstråd, 2017) och Samhällsmaskinen (Malmö Konstmuseum, 2016). På senare år har hennes praktik varit fokuserad på långsiktiga projekt om modernitet och extractivism.

OM TENSTA KONSTHALL

PERSONAL

Cecilia Widenheim
Chef

Fahyma Alnablsi
Reception, Språkcafé

Olle Arbman
Producent

Anna-Stina Ulfström
Intendent program och förmedling

Asha Mohamed Noor
Assistent, Kvinnocaféet

Muna Al Yaqoobi
Assistent, Kvinnocaféet

Paulina Sokolow
Kommunikationsansvarig

Installation och teknik: Johan Wahlgren,
Danae Valenza, Nicole Renard

Översättning: Nordén-Berggren,
Paulina Sokolow och Cecilia Widenheim

Grafisk formgivning:
Johanna Lewengard and Benedetta
Crippa (Studio Benedetta Crippa)

Utställningen *Mining Life* genomförs med stöd av Kulturrådet, Kungl. Konsthögskolan i Stockholm, Perus ambassad samt Ställbergs Gruva TNEC.

Bilder i katalog: Oscar Lara
(1,2) *Searching for Power on the Collective Laugh*, stillbild, 2023
(9) Puerto Maldonado, Peru 2020
(14) *Searching for Power on the Collective Laugh*, stillbild, 2023

Tensta konsthall är en plats för samtida konst i Tensta i nordvästra Stockholm. Vår ambition är att vara ett självklart nav i lokalsamhället och att visa den bästa samtidskonsten. Tensta konsthall stöds av Stockholms stad, Kulturrådet och Region Stockholm.

Tensta konsthall
Taxingegränd 10, Spånga
info@tenstakonsthall.se
tenstakonsthall.se

Instagram: @tenstakonsthall
Facebook: @tensta.konsthall

